

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli
C(2013)

Telekomunikačný úrad Slovenskej
republiky (TÚSR)

Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovensko

Do rúk:
Ing. Ladislav Mikuš
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Vážený pán Mikuš,

Vec: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2013/1455: Veľkoobchodný trh služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku a nápravné opatrenia k regulácii cien na veľkoobchodnom trhu služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES

I. POSTUP

Dňa 13. mája 2013 Komisia zaregistrovala oznámenie od slovenského národného regulačného orgánu, *Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky (TÚSR)*¹, týkajúce sa veľkoobchodných trhov služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku².

Vnútroštátne konzultácie³ o vymedzení trhu a všeobecných nápravných opatreniach sa uskutočnili od 25. februára 2013 do 26. marca 2013, pričom konzultácie o nápravných opatreniach k regulácii cien sa uskutočnili od 12. marca 2013 do 12. apríla 2013.

¹ V súlade s článkom 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33) zmenenej smernicou 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37) a nariadením (ES) č. 544/2009 (Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12).

² V súlade s trhom 3 v odporúčaní Komisie 2007/879/ES zo 17. decembra 2007 o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie podliehajúcich regulácii *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (odporúčanie o relevantných trhoch), Ú. v. EÚ L 344, 28.12.2007, s. 65.

³ V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

Dňa 23. mája 2013 bola TÚSR zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií⁴ a odpoveď na ňu bola prijatá 28. mája 2013. Dňa 3. júna 2013 boli predložené doplňujúce informácie.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť príslušnému NRO k oznámeným návrhom opatrení pripomienky.

II. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

II.1. Súvislosti

V rámci svojej druhej revízie⁵ trhu veľkoobchodných služieb ukončovania pevných volaní určil TÚSR 10 prevádzkovateľov sietí za operátorov s významným vplyvom (ďalej len „významný podnik“) na relevantnom trhu. TÚSR ukladá všetkým významným podnikom tieto povinnosti: i) sprístupňovať špecifické sieťové zariadenia, ii) uplatňovať transparentnosť a iii) nediskriminovať. Z hľadiska regulácie cien predložil TÚSR spoločnosti Slovak Telekom povinnosť nákladovej orientácie na základe modelu „FL-LRAIC bottom-up“ (*bottom-up forward looking long run average incremental cost*) a pre alternatívnych prevádzkovateľov siete povinnosť účtovať za ukončovanie volania poplatky, ktoré nepresahujú úroveň regulovaných cien spoločnosti Slovak Telekom. Povinnosť vedenia oddeleného účtovníctva bola uložená len spoločnosti Slovak Telekom.

Komisia vo svojich pripomienkach uviedla, že fixné sadzby za ukončovanie volania platné na Slovensku v roku 2010 patria k najvyšším v EÚ. Komisia vyzvala TÚSR, aby čo najskôr zosúladiť metodiku účtovania nákladov s odporúčanými zásadami účtovania nákladov podľa odporúčania o sadzbách za služby ukončovania volania⁶ a aby už v nasledujúcom regulačnom rozhodnutí navrhol zníženie cenových úrovní, výsledkom ktorých budú poplatky približujúce sa priemeru EÚ.

Úprava referenčnej ponuky prepojovania od spoločnosti Slovak Telekom na trhoch služieb zostavovania a ukončovania volania v pevnom umiestnení bola Komisií oznámená 16. mája 2012⁷.

Metodika výpočtu nákladov, ktorá sa má využívať pri plnení povinnosti regulácie cien uloženej príslušným významným podnikom na trhoch služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení, bola Komisií oznámená 24. septembra 2012⁸.

Komisia bola v novembri 2012 po prvýkrát informovaná o tretej revízii trhu v rámci veci SK/2012/1405. Počas fázy I sa TÚSR rozhodol vziať späť svoje navrhované opatrenie.

⁴ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

⁵ SK/2010/1111 a SK/2010/1112, K(2010) 5911.

⁶ Odporúčanie Komisie 2009/396/ES zo 7. mája 2009 o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ (odporúčanie o sadzbách za služby ukončovania volania), Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 67.

⁷ SK/2012/1324 a SK/2012/1325, K(2012) 4277.

⁸ SK/2012/1367, K(2012) 7695.

II.2. Vymedzenie trhu

Do vymedzenia trhu veľkoobchodných služieb ukončovania pevných hovorov patria všetky ukončené volania v pevnej sieti na geografické čísla koncových užívateľov bez ohľadu na zostavenie volania. Služba ukončovania volania v sieti v pevnom umiestnení preto zahŕňa:

- (a) zostavovanie a následné ukončovanie volaní vo vlastnej sieti;
- (b) zostavovanie volaní vo všetkých ostatných národných mobilných alebo pevných sieťach;
- (c) zostavovanie volaní v zahraničnej mobilnej alebo pevnej sieti;
- (d) ukončovanie volaní zostavených prostredníctvom nemanážovaných služieb prenosu hlasu prostredníctvom internetu (ďalej len „VoIP“) (napr. SkypeOut, Viber, Google atď.) cez mobilné alebo pevné širokopásmové pripojenie z osobného počítača, inteligentných telefónov alebo zo špeciálnych zariadení určených na telefonovanie cez Skype, ako to uviedol TÚSR v odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií.

Do vymedzenia trhu veľkoobchodných služieb ukončovania pevných hovorov však nepatria volania, ktoré sa ukončili prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (napr. volanie cez Skype na Skype atď.).

TÚSR dospel k záveru, že na veľkoobchodnej úrovni je funkcia ukončovania štandardných volaní rovnaká ako funkcia ukončovania volaní uskutočnených prostredníctvom nemanážovanej služby VoIP. Na základe uvedenej skutočnosti TÚSR dospel k záveru, že pokiaľ ide o funkčnosť, veľkoobchodné služby ukončovania volaní uskutočnených prostredníctvom nemanážovaných služieb VoIP možno nahradiť veľkoobchodnými službami ukončovania štandardných volaní.

TÚSR do svojho vymedzenia trhu produktu zahŕňa veľkoobchodné služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení poskytované buď cez tradičné PSTN siete, dátové siete t. j. manažované a nemanážované VoIP volania zostavované z inštalovaných aplikácií a následne ukončované na geografických číslach, cez optické siete, siete káblových televízií, bezdrôtové FWA/WiFi siete a mobilné siete. TÚSR do svojho vymedzenia trhu produktu takisto zahŕňa aj domáce/firemné linky poskytované spoločnosťou Orange Slovensko.

Geografický rozsah trhu je vnútroštátny.

II.3. Zistenie významného vplyvu na trhu

TÚSR určil 13 podnikov⁹ za významné podniky, a to na základe týchto podmienok: 100 % podiel na trhu v rámci vlastnej siete, podiely na trhu v rámci všetkých verejných telefónnych sietí v pevnom umiestnení, existencia technologicky podmienených výhod, zmluvy o prepojení, úspory z rozsahu, prekážky vstupu na trh, ako aj na základe súčasného stavu súťaže na relevantnom trhu.

⁹ Slovak Telekom, a.s., ANTIK Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, s.r.o., DH Telecom, s.r.o., Inomanet, s.r.o., IPfon, s.r.o., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., VM Telecom, s.r.o. a ŽSR-ŽT, o.z.

II.4. Regulačné nápravné opatrenia

TÚSR navrhuje uložiť všetkým významným podnikom tieto nápravné opatrenia: i) transparentnosť prístupu, ii) nediskriminačnú koncepciu prístupu, iii) zabezpečenie prístupu k špecifickým sieťovým zariadeniam a iv) cenovú reguláciu.

Nenavrhuje sa viesť oddelené účtovníctvo, keďže TÚSR považuje ostatné uložené povinnosti za dostatočné a uloženie takejto povinnosti by pre prevádzkovateľov znamenalo neprimeranú záťaž.

TÚSR má v úmysle využiť model „BU-LRIC pure“. Ako TÚSR uviedol vo svojej odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií, TÚSR predpokladá, že fixné sadzby za ukončovanie volania podľa modelu „BU-LRIC pure“ sa budú uplatňovať najneskôr od 1. augusta 2013¹⁰. TÚSR navrhuje vo svojom návrhu rozhodnutia konečnú fixnú sadzbu za ukončovanie volania vychádzajúcu z modelu „BU-LRIC pure“ vo výške 0,001234 EUR/min bez DPH.

III. PRIPOMIENKY:

Komisia preskúmala oznámenie a ďalšie informácie, ktoré TÚSR poskytol, a má tieto pripomienky:¹¹

Odporúčanie k uplatňovaniu sadzby za ukončovanie volania

Ako TÚSR uviedol vo svojej odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií, TÚSR predpokladá, že fixné sadzby za ukončovanie volania podľa modelu „BU-LRIC pure“ sa budú uplatňovať najneskôr od 1. augusta 2013, akonáhle sa ukončia správne konania s 13 významnými podnikmi.

Uvedený termín uplatňovania (1. augusta 2013) nie je v súlade s odporúčaním k uplatňovaniu sadzby za ukončovanie volania, podľa ktorého by národné regulačné orgány mali zabezpečiť uplatňovanie sadzieb za ukončovanie volania na nákladovo efektívnej úrovni („BU-LRIC pure“) do 31. decembra 2012.

Keďže presný termín implementácie nie je súčasťou návrhu rozhodnutia notifikovaného Komisii podľa článku 7 rámcovej smernice, Komisia nemôže otvoriť fázu II, preskúmania podľa článku 7a rámcovej smernice. V každom prípade by otvorenie fázy II, preskúmania podľa článku 7a rámcovej smernice viedlo k takému oneskoreniu pokiaľ ide o uplatňovanie sadzieb za ukončovanie volania podľa modelu „BU-LRIC pure“, ktoré by bolo väčšie v porovnaní s najneskorším očakávaným termínom jeho implementácie, ktoré TÚSR momentálne predpokladá.

Komisia preto nalieha na TÚSR, aby zaviedol symetrické nákladovo orientované sadzby za ukončovanie volania podľa modelu „BU-LRIC pure“ čo najneskôr pred 1. júlom 2013.

¹⁰ Podľa vysvetlenia TÚSR počnúc 13. júnom 2013, čo je termín fázy I súčasného oznámenia, začne bez meškania nevyhnutné správne konanie na národnej úrovni so všetkými 13 významnými podnikmi, pričom fixné sadzby za ukončovanie volania podľa modelu „BU-LRIC pure“ sa začnú uplatňovať čo najskôr.

¹¹ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

Vedenie oddeleného účtovníctva

Komisia pripomína, že podľa článku 8 ods. 4 smernice o prístupe uložené povinnosti musia vychádzať z povahy zisteného problému a musia byť primerané a odôvodnené z hľadiska cieľov stanovených v článku 8 rámcovej smernice (vrátane potreby ochrany hospodárskej súťaže). Komisia preto v tejto súvislosti poznamenáva, že by bolo vhodné, keby TÚSR prehodnotil svoj úmysel neukladať nápravné opatrenie vo forme vedenia oddeleného účtovníctva, a to aspoň v prípade etablovaného významného podniku, najmä vzhľadom na skutočnosť, že údaje poskytované etablovaným prevádzkovateľom sa majú použiť ako podklady modelu „BU-LRIC pure“.

Komisia takisto zdôrazňuje, že uložením povinnosti vedenia oddeleného účtovníctva v prípade etablovaného prevádzkovateľa možno predchádzať aj rizikám súvisiacim s možným krízovým subvencovaním niektorých jeho služieb, čím by vznikali ďalšie prekážky vstupu a v konečnom dôsledku by sa zvyšovalo riziko uzavretia trhu. Komisia preto vyzýva TÚSR, aby zvážil uloženie povinnosti vedenia oddeleného účtovníctva s cieľom vhodným spôsobom riešiť identifikované problémy hospodárskej súťaže.

Podľa článku 7 ods. 7 rámcovej smernice môže TÚSR prijať navrhované opatrenie, a pokiaľ tak urobí, oznámi to Komisii.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹² uverejní tento dokument na svojej webovej stránke. Komisia nepovažuje informácie uvedené v tomto liste za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹³ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť.¹⁴ Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S úctou,
za Komisiu,
Robert Madelin
generálny riaditeľ

¹² Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23.

¹³ Žiadosť môžete zaslať buď elektronickou poštou na adresu: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu alebo faxom na číslo: +32 2 298 87 82.

¹⁴ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom tohto trojdňového obdobia.